

Muistelus Lannan Nillasta eli Knud Qvænistä

Kauimpana suomesta

Knud Qvæn elikkä Knud Olsen elikkä Ollin Nuutti elikkä – niin ko kansa kans sannoo – Lannan Nilla oon kyllä ollu aivan olemasaki. Se oli yksi kainulainen mies, joka eli 1700-luvula (seittementoistasaan-luvula) Alattiisa. Siitä oon muisteltu monta muistelusta, ja Knud Qvænin tiethän ympäri koko Pohjas-Ruijaa. Tämmönen oon se muistelus Lannan Nillasta:

Nilla se oli yksi kainulainen. Se oli siirtyny, ko vielä oli nuori mies, Tornionväylän varrelta Alattiishen. Alattiisa sillä oli pelot ja karkkeet, se piti elläimiitä ja pyysi kallaa Alattiinjovesta ja vuonosta ja aavasta. Nillan mielestä Alattiisa oli hyvä elläät.

Alattiisa asu siihin aikhan paljon kainulaista. Kainulaissii oli enämpi ko ruijalaissii. Sielä asu kans paljon lapin ihmistä. Ja ihmiset elethin yhesä ja hyvin.

Alattiisa asu sillon kans Finmarkun amtmani. Amtmani ei tykäny kainulaisista. Se sano, ette kainulaiset hävitethin mettää, pyyethin kallaa ilman luvatta ja kaupathin sallaa Tornion porvariitten kans. Amtmani kiusais kainulaissii. Sillä kainulaiset alethin käskemhän sen Pahaksi Amtmaniksi.

Mutta Nillapa se alkoki vastustamhan Pahhaa Amtmanii. Se sano, ette se oli amtmani itte, joka hävitti mettää ja hakkais sitä ilman luvatta. Amtmanila oli näjet iso saha Sahajovesa, ja sahhaa varten hääty hakatat paljo pötäjämettä. Amtmani suuttu ja lähätti Nillan fankilhan Vuorehan. Sielä Nilla hääty ollat monta vuotta.

Ko Nilla pääsi pois fankilasta, se se tuli takasin Alattishen. Sielä se sai Talmulahen papilta semmosen neuvon, ette se piti lähteet Kööpenhaminhan Tanmarkun ja Ruijan kuninkhan tykö ja sielä muistelat, minkälainen se Paha Amtmani oli ja kunka se kiusais Alattion kainulaissii. Pappi kirjotti kans preevin **kuninkhaalet**, ja sen Nilla otti myötä **matkalet**. Se oli syksy, ko Nilla lähti.

Nilla matkusti läpi Ruottin. Se hääty hihatat ja ajjaat poroila. Viimen se tuli Kööpenhaminhan. Mutta oli jo kevä, ko se pääsi kuninkhaan tykö ja sai muistelat hänen assiin. Kuninkas kuunteli, mitä Nilla **sillet** muisteli, ja luki kans Talmulahen papin preevin. Kuninkas kirjotti uuen preevin ja anto sen **Nillalet** myötä ja käski, ette Nilla hääty anttaat sen **amtmanilet**. Sitte Nilla lähti takasin Alattiishen.

Nilla tuli takasin Alattiishen ja muisteli **alattiilaisilet**, mitä Kööpenhaminasa oli tapattunnu. Mutta ko Paha Amtmani sai kuninkhaan preevin, se se suuttu. Mitä preevisä seiso, sitä se ei muistelennu **yheletkhän**. Mutta se kiusais kainulaissii vielä enämpi ko ennen.

Mutta seuraavala kevväilä Ariniemen ranthan tuli kuninkhaan laiva Kööpenhaminasta. Laivasa oli kuninkhaan miehhii, ja het menthin heti Amtmanin tykö ja otethin hänen fangiksi. Het panthin Amtmanin kiini laivan masthon ja lähethin takasin Kööpenhaminhan.

Sen jälkhin ei yksikhän ole mithän kuulu Pahasta Amtmanista.

Muistelus Lannan Nillasta eli Knud Qvænistä

Lähinnä suomea

Knud Qvæn eli Knud Olsen eli Ollin Nuutti eli – niin kun kansa kanssa sannoo – Lannan Nilla on kyllä ollu aivan olemassaki. Hän oli yksi kainulainen mies, joka eli 1700-luvulla (seittementoistasadan-luvulla) Alattiossa. Hänestä on muisteltu monta muistelusta, ja Knud Qvæn tiedethään ympäri koko Pohjais-Norjaa. Tämmöinen on se muistelus Lannan Nillasta:

Nilla oli yksi kainulainen. Hän oli siirtyny, kun vielä oli nuori mies, Tornionväylän varrelta Alattihoon. Alattiossa hänellä oli pellot ja karkeat, hän piti elläimiä ja pyysi kallaa Alattionjoesta ja vuonosta ja aavasta. Nillan mielestä Alattiossa oli hyvä ellää.

Alattiossa asui siiheen aikaan paljon kainulaisia. Kainulaisia oli enemmän kun norjalaisia. Sielä asui kanssa paljon lapin ihmisiä. Ja ihmiset elivät yhdessä ja hyvin.

Alattiossa asui silloin kanssa Finmarkun amtmanni. Amtmanni ei tykänny kainulaisista. Hän sanoi, että kainulaiset hävittivät mettää, pyysivät kallaa ilman luppaa ja kauppasivat sallaa Tornion porvariin kans. Amtmanni kiusasi kainulaisia. Sen tähden kainulaiset alkoivat kuttumhaan häntä Pahaksi Amtmanniksi.

Mutta Nillapa se alkoi vastustamhaan Pahhaa Amtmannia. Hän sanoi, että se oli amtmanni itte, joka hävitti mettää ja hakkasi sitä ilman luppaa. Amtmannilla oli näet iso saha Sahajoessa, ja sahhaa varten häytyi hakata paljon petäjämettä. Amtmanni suuttui ja lähätti Nillan fankilhaan Vuorehaan. Sielä Nillan häytyi olla monta vuotta.

Kun Nilla pääsi pois fankilasta, niin hän tuli takaisin Alattihoon. Sielä hän sai Talmulahden papilta semmoisen neuvon, että hänen piti lähteä Kööpenhaminhaan Tanmarkun ja Ruidan kuninkhaan tykö ja siellä muistella, minkälainen se Paha Amtmani oli ja kuinka se kiusasi Alattion kainulaisia. Pappi kirjoitti kans preivin kuninkhaalle, ja sen Nilla otti myötä matkalle. Se oli syksy, kun Nilla lähti.

Nilla matkusti läpi Ruottin. Hänen häytyi hihdata ja ajjaa poroilla. Viimein hän tuli Kööpenhaminhaan. Mutta oli jo kevät, kun hän pääsi kuninkhaan tykö ja sai muistella asiansa. Kuningas kuunteli, mitä Nilla hänelle muisteli, ja luki kans Talmulahden papin preivin. Kuningas kirjoitti uuden preivin ja antoi sen Nillalle myötä ja käski, että Nillan häytyi antaa se amtmannille. Sitten Nilla lähti takaisin Alattihoon.

Nilla tuli takaisin Alattihoon ja muisteli alattiolaisille, mitä Kööpenhaminassa oli tapahtunu. Mutta ko Paha Amtmanni sai kuninkhaan preivin, niin hän suuttui. Mitä preivissä seiso, sitä hän ei muistellu yhdellekhään. Mutta hän kiusasi kainulaisia vielä enemmän kun ennen.

Mutta seuraavana kevväänä Ariniemen ranthaan tuli kuninkhaan laiva Kööpenhaminasta. Laivassa oli kuninkhaan miehiä, ja he menivät heti Amtmannin tykö ja ottivat hänen fangiksi. He panivat Amtmannin kiinni laivan masthoon ja lähtivät takaisin Kööpenhaminhaan.

Sen jälkhiin ei yksikhään ole mithään kuullu Pahasta Amtmannista.

Muistelus Lannan Nillasta eli Knud Qvænistä

Aikamatkan kieli

Knud Qvæn eli Knud Olsen eli Ollin Nuutti eli – niin ko kansa kans sannoo – Lannan Nilla oon kyllä ollu aivan olemassaki. Hän oli yksi kainulainen mies, joka eli 1700-luvula (seittementoistasadan-luvula) Alattiossa. Hänestä oon muisteltu monta muistelusta, ja Knud Qvænin tiedethään ympäri koko Pohjais-Ruidaa. Tämmöinen oon se muistelus Lannan Nillasta:

Nilla se oli yksi kainulainen. Hän oli siirtyny, ko vielä oli nuori mies, Tornionväylän varrelta Alattihoon. Alattiossa hänellä oli pellot ja karkkeet, hän piti elläimiitä ja pyysi kallaa Alattionjovesta ja vuonosta ja aavasta. Nillan mielestä Alattiossa oli hyvä elläät.

Alattiossa asui siiheen aikaan paljon kainulaista. Kainulaissii oli enämen ko ruidalaissii. Sielä asui kans paljon lapin ihmistä. Ja ihmiset elethiin yhdessä ja hyvin.

Alattiossa asui silloin kans Finmarkun amtmani. Amtmani ei tykäny kainulaisista. Hän sanoi, ette kainulaiset hävitethiin mettää, pyydethiin kallaa ilman luppaa ja kaupathiin sallaa Tornion porvariitten kans. Amtmani kiusais kainulaissii. Sillä kainulaiset alethiin käskemhään häntä Pahaksi Amtmaniksi.

Mutta Nillapa se alkoiki vastustamhaan Pahhaa Amtmanii. Se sanoi, ette se oli amtmani itte, joka hävitti mettää ja hakkais sitä ilman luppaa. Amtmanilla oli näjet iso saha Sahajovessa, ja sahhaa varten häytyi hakata paljon pötäjämettä. Amtmani suuttui ja lähätti Nillan fankilhaan Vuorehaan. Sielä Nilla häytyi olla monta vuotta.

Ko Nilla pääsi pois fankilasta, se hän tuli takaisin Alattihoon. Sielä hän sai Talmulahden papilta semmoisen neuvon, ette hän piti lähteet Kööpenhaminhan Tanmarkun ja Ruidan kuninkhaan tykö ja sielä muistela, minkälainen se Paha Amtmani oli ja kunka se kiusais Alattion kainulaissii. Pappi kirjoitti kans preivin kuninkhaalle, ja sen Nilla otti myötä matkale. Se oli syksy, ko Nilla lähti.

Nilla matkusti läpi Ruottin. Hän häytyi hihdata ja ajjaat poroila. Viimen hän tuli Kööpenhaminhan. Mutta oli jo kevät, ko hän pääsi kuninkhaan tykö ja sai muistela hänen assiin. Kuningas kuunteli, mitä Nilla hänele muisteli, ja luki kans Talmulahden papin preivin. Kuningas kirjoitti uuden preivin ja antoi sen Nillale myötä ja käski, ette Nilla häytyi anttaat sen amtmanille. Sitte Nilla lähti takaisin Alattihoon.

Nilla tuli takaisin Alattihoon ja muisteli alattiolaisille, mitä Kööpenhaminassa oli tapattunnu. Mutta ko Paha Amtmani sai kuninkhaan preivin, se hän suuttui. Mitä preivissä seiso, sitä hän ei muistelu yhdelekhään. Mutta hän kiusais kainulaissii vielä enämen ko ennen.

Mutta seuraavalla kevvälä Ariniemen ranthaan tuli kuninkhaan laiva Kööpenhaminasta. Laivassa oli kuninkhaan miehii, ja het menthiin heti Amtmanin tykö ja otethiin hänen fangiksi. Het panthiin Amtmanin kiini laivan masthoon ja lähdethiin takaisin Kööpenhaminhan.

Sen jälkhiin ei yksikhään ole mithään kuulu Pahasta Amtmanista.

Muistelus Lannan Nillasta eli Knud Qvænistä

Lähinnä meänkieltä

Knud Qvæn eli Knud Olsen eli Ollin Nuutti eli – niin ko kansa kansa sannoo – Lannan Nilla oon kyllä ollu aivan olemassaki. Hään oli yksi kainulainen mies, joka eli 1700-luvula (seittemäntoistasaan-luvula) Alattiossa. Hänestä oon muisteltu monta muistelusta, ja Knud Qvænin tiethään ympäri koko Pohjas-Ruijaa. Tämmönen oon se muistelus Lannan Nillasta:

Nilla se oli yks kainulainen. Hään oli siirtyny, ko vielä oli nuori mies, Tornionväylän varrelta Alattihoon. Alattiossa hänelä oli pellot ja karkeat, hään piti elläimiä ja pyysi kallaa Alattionjoesta ja vuonosta ja aavasta. Nillan mielestä Alattiossa oli hyvä ellää.

Alattiossa asui siihen aikhaan paljon kainulaisia. Kainulaisia oli enämen ko ruijalaisia. Sielä asu kans paljon lapin ihmisiä. Ja ihmiset elit yhessä ja hyvin.

Alattiossa asu sillon kans Finmarkun amtmani. Amtmani ei tykäny kainulaisista. Hään sano, ette kainulaiset hävittit mettää, pyysit kallaa ilman luppaa ja kauppasit sallaa Tornion porvaritten kansa. Amtmani kiusasi kainulaisia. Sillä kainulaiset aloit (alvoit) kuttumhaan häntä Pahaksi Amtmaniksi.

Mutta Nillapa se alkoki vastustamhaan Pahhaa Amtmania. Se sano, ette se oli amtmani itte, joka hävitti mettää ja hakkasi sitä ilman luppaa. Amtmanilla oli näet iso saha Sahajoessa, ja sahhaa varten hääty hakata paljon petäjämettä. Amtmani vihastu ja lähätti Nillan fankilhaan Vuorehaan. Sielä Nilla hääty olla monta vuotta.

Ko Nilla pääsi poijes fankilasta, niin hään tuli takasin Alattihoon. Sielä hään sai Talmulahen papilta semmosen neuvon, ette hään piti lähteä Kööpenhaminhaan Tanmarkun ja Ruijan kuninkhaan tykö ja sielä muistela, minkälainen se Paha Amtmani oli ja kunka se kiusasi Alattion kainulaisia. Pappi kirjotti kans preivin kuninkhaalle, ja sen Nilla otti myötä matkale. Se oli syksy, ko Nilla lähti.

Nilla matkusti läpi Ruottin. Hään hääty hihata ja ajjaa poroila. Viimen hään tuli Kööpenhaminhaan. Mutta oli jo kevät, ko hään pääsi kuninkhaan tykö ja sai muistela hänen asian. Kuningas kuunteli, mitä Nilla hänele muisteli, ja luki kansa Talmulahen papin preivin. Kuninkas kirjotti uuen preivin ja anto sen Nillale myötä ja käski, ette Nilla hääty antaa sen amtmanille. Sitte Nilla lähti takasin Alattihoon.

Nilla tuli takasin Alattihoon ja muisteli alattiolaisille, mitä Kööpenhaminassa oli tapahtunnu. Mutta ko Paha Amtmani sai kuninkhaan preivin, niin hään suuttu. Mitä preivissä seiso, sitä hään ei muistelu yhelekhään. Mutta hään kiusasi kainulaisia vielä enämpi ko ennen.

Mutta seuraavana kevväänä Ariniemen ranthaan tuli kuninkhaan laiva Kööpenhaminasta. Laivassa oli kuninkhaan miehiä, ja het menit heti Amtmanin tykö ja otit hänen fangiksi. Het panit Amtmanin kiini laivan masthoon ja lähit takasin Kööpenhaminhaan.

Sen jälkhiin ei yksikhään ole mithään kuulu Pahasta Amtmanista.

Muistelus Lannan Nillasta eli Knud Qvænistä

Kompromissiversio

Knud Qvæn eli Knud Olsen eli Ollin Nuutti eli – niin ko kansa kansa sannoo – Lannan Nilla oon kyllä ollu aivan olemassaki. Hän oli yksi kainulainen mies¹, joka eli 1700-luvula (seittemäntoistasa’an-luvula) Alattiossa. Hänestä oon muisteltu monta muistelusta, ja Knud Qvænin tie’ethään ympäri koko Pohjas-Ruijaa. Tämmönen oon se muistelus Lannan Nillasta:

Nilla se oli yksi kainulainen. Hän oli siirtyny, ko vielä oli nuori mies, Tornionväylän varrelta Alattihoon. Alattiossa hänelä oli pellot ja karkkeet, hän piti elläimii ja pyysi kallaa Alattionjo’esta ja vuonosta ja aavasta. Nillan mielestä Alattiossa oli hyvä ellää.

Alattiossa asu siihen aikaan paljon kainulaissii. Kainulaissii oli enämen ko ruijalaissii. Sielä asu kansa paljon lapin ihmissii. Ja ihmiset elethiin yhdessä ja hyvin.

Alattiossa asu sillon kansa Finmarkun amtmani. Amtmani ei tykäny kainulaisista. Hän sano, ette kainulaiset hävitethiin mettää, pyy’ethiin kallaa ilman luppaa ja kaupathiin sallaa Tornion porvaritten kansa. Amtmani kiusas kainulaissii. Sillä kainulaiset alethiin käskemhään häntä Pahaksi Amtmaniksi.

Mutta Nillapa se alkoki vastustamhaan Pahhaa Amtmanii. Se sano, ette se oli amtmani itte, joka hävitti mettää ja hakkas sitä ilman luppaa. Amtmanilla oli nä’et iso saha Sahajo’essa, ja sahhaa varten hääty hakata paljon petäjämettä. Amtmani suuttu ja lähätti Nillan fankilhaan Vuorehaan. Sielä Nilla hääty olla monta vuotta.

Ko Nilla pääsi pois fankilasta, niin hän tuli takasin Alattihoon. Sielä hän sai Talmulahen papilta semmosen neuvon, ette hän piti lähtee Kööpenhaminhan Tanmarkun ja Ruijan kuninkhaan tykö ja sielä muistela, minkälainen se Paha Amtmani oli ja kunka se kiusas Alattion kainulaissii. Pappi kirjotti kansa preevin kuninkhaale, ja sen Nilla otti myötä matkale. Se oli syksy, ko Nilla lähti.

Nilla matkusti läpi Ruottin. Hän hääty hihata ja ajjaa poroila. Viimen hän tuli Kööpenhaminhan. Mutta oli jo kevät, ko hän pääsi kuninkhaan tykö ja sai muistela hänen assiin. Kuninkas kuunteli, mitä Nilla hänele muisteli, ja luki kansa Talmulahen papin preevin. Kuninkas kirjotti uu’en preevin ja anto sen Nillale myötä ja käski, ette Nilla hääty antaa sen amtmanille. Sitte Nilla lähti takasin Alattihoon.

Nilla tuli takasin Alattihoon ja muisteli alattiolaisille, mitä Kööpenhaminassa oli tapattunnu. Mutta ko Paha Amtmani sai kuninkhaan preevin, niin hän suuttu. Mitä preevissä seiso, sitä hän ei muistelu yhelekhään. Mutta hän kiusas kainulaissii vielä enämen ko ennen.

Mutta seuraavalla kevvälä Ariniemen ranthaan tuli kuninkhaan laiva Kööpenhaminasta. Laivassa oli kuninkhaan miehii, ja het menthiin heti Amtmanin tykö ja otethiin hänen fangiksi. Het panthiin Amtmanin kiini laivan masthoon ja lähethiin takasin Kööpenhaminhan.

Sen jälkhiin ei yksikhään ole mithään kuulu Pahasta Amtmanista.

---

¹ Tässä saattais seiso kansa *kväänimies* tahi *ruijansuomalainen mies*, jos kuka ei halluu käyttää sanaa *kainulainen*.